

bili modroslovci, ali prirodoznanci, ali kaj drugega, cenili so tudi vero. Od Aristotela in Platona do Newtona in Ampèrea bi lahko naštel lepo vrsto imen za dokaz.

Potemtakem je istina, da prava, resnicoljubna veda podpira in krepi vero; nikakor ne vodi taka veda do neverstva.

Že podlaga vede, ljubezen do duševnega, vzvišenega delovanja, je v nekem pomenu najboljša podlaga veri. Može plemenitega mišljenja in teženja, može, ki zaničujejo čutno uživanje in hrepené po vzorih — take pridobiti za vero ni težko. Toda z ljudmi, ki poznajo samo stvarino in strežejo njenim težnjam, s takimi ne opravi nič niti prvi apostol.

Zato pravim: Ničesar si ne želim bolj v prid katoliške vere, kakor da se gojë vede, da se neumorno išče resnica, da luč čiste prosvete in temeljite omike prodrè v skrajne koticke našega naroda. Da, da: več luči, potem bo tudi več vere!

Velecenjeni gospod, zatrjujem Vam, da mi prihaja ta želja tako iz srca, kakor odkrita ljubezen do Vas. Resnica in spoznanje resnice — to je oni nepremakljivi tečaj, h kateremu se vedno nagiblje kakor magnet moje hrepenenje. Bodiva jedina in složna v tem hrepenenju, in na tej podlagi pričakujem, da mi zopet prišete.

Vedno sem Vaš pokorni

Modroljub.

F. V. Weber †. Dné 5. mal. travna t. l. je zatisnil oči jeden izmed prvih nemških katoliških pesnikov, zdravstveni svetovalec F. V. Weber. Njegov epiško-liriški spev „Dreizehn-linden“ se občuduje po vseh nemških pokrajinah. In po pravici! kajti imenovati ga smemo „visoko pesem“ o zaroki nemškega duha z milimi nauki Izveličarjevimi. Opeva namreč pokristijanjenje Saksoncev in junaškega zadnjega Saksonca Elmerja pod Ludovikom Pobožnim l. 822. in 823. Ta krščanska epopeja je doživela od l. 1878, torej v dobrih 15 letih, 60 izdaj. — Razven „Dreizehn-linden“ je izdal Weber tudi „Gedichte“, ki zavzemajo v vseh treh pesniških vrstah odlično mesto. Doživele so od l. 1881. 14 izdaj. — Najnovejše delo pesnikovo pa je „Goliath“, ljubezniva norveška pripoved v krasnem jeziku v priprostitih nerimanih jambih. „Goliath“ uči, da izpolnjevanje dolžnosti osreči dušno človeka tudi takrat, ko mu razne okoliščine stró zunanjo srečo. Od l. 1892. se je razpečalo že 12 izdaj. — Že ti podatki kažejo, kolike pomembe je Weber v nemškem katoliškem slovstvu in da toraj po pravici opozarjamo nanj zlasti naše dijake, ki morajo čitati mnogo preveč brezverskih nemških klasikov, ker katoliških nimajo prilike spoznavati.

Porojen je bil Weber dné 26. grudna leta 1813. kot sin revne logarske družine. Stroške za šolanje so mu oskrbela vseskozi ptuja dobra srca. Leta 1838. je postal na vseučilišču v Greifswalde doktor vsega zdravilstva. Kot tak je s culico v roki potoval peš čez Halle in Prago na Dunaj, kjer je ostal dalj časa. Od l. 1842. je deloval kot praktičen zdravnik po raznih krajih svoje domovine, nazadnje v Nieheimu na Westphalskem, kjer je kot priljuden

in spreten zdravnik celil telesne in dušne rane trpečemu človeštvu. Celó iz Amerike so prihajali k njemu trpini.

Dné 26. grudna minolega leta je praznoval Weber osemdesetletnico svojega rojstva. „Deutscher Hausschatz“ je prinesel tistikrat slavljenčevo podobo in nad trideset pesniških pozdravov iz raznih krajev Nemčije od najznamenitejših sedanjih nemških katoliških pesnikov. Umril je kot dober katoličan in dné 9. mal. travna so ga pokopali v Nieheimu.

Pesnikoval je Weber sicer že v nežni mladosti, tudi na vseučilišču v Greifswalde so ga imeli tovariši za pesnika po milosti božji; v javnost pa je stopil z „Dreizehn-linden“ še le l. 1878., 65 let star. Bilo je to delo sad vse-skozi treznega razuma, globokočutečega srca in dolgoletnega truda. Zato pa so združene v tem delu pesniška lepota, zgodovinska resnica in bogastvo mislij v prekrasno jednoto. V 20. stoletju se bode čitala ta epopeja po višjih šolah kot klasiško berilo, ker upamo, da bodo do tistega časa tudi odločilni možje spoznali, da ni kakšno delo samo zato nič ali malo vredno, ker je katoliško.

Čopič in glasba sta že obdelovala „Dreizehn-linden“. Profesor Avgust Wörrndle pl. Adelsfried je naslikal več slik, ki so izšle kot fotografije ob enem z epopejo. Vendar je ta izdaja že do cela pošla. Ravnokar pa pripravlja več monakovskih umetnikov krasno novoilustrovano izdajo. — Lirične pesmi iz epopeje je komponovala Marija pl. Arndts. — F. Classen je zbral te pesmi v melodramo, ki se je predstavljala n. pr. v Penzingu blizo Dunaja pri gosp. dvorni svétnici Klopp in v dekliškem zavodu Liste na Dunaju.

Dr. J. L.